

Jegyzőkönyv

Készült: 2022. november 30-án, pénteken, 9.00 órakor, Szolnokon, a Megyeházán megtartott Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés Tervezési és Monitoring Bizottsága üléséről

Jelen vannak:

1. **Rózsa Endre Bertalan**, a bizottság tagja
2. **Répási Csabáné Tóth Rozália Ildikó**, a bizottság tagja
3. **Stefán Ildikó**, a bizottság tagja
4. **Balogh Zoltán**, a bizottság tagja
5. **Bartus Gábor**, a bizottság tagja
6. **Barabásné Forgács Edit**, a bizottság tagja

Bejelentéssel távol:

1. **Ujvári Imre**, a bizottság elnöke
2. **Tarsoly-László Ágnes**, a bizottság alelnöke
3. **Budai Lóránt**, a bizottság tagja
4. **Tamás Zoltán**, a bizottság tagja

Továbbá jelen vannak:

- **Borbás Zoltán**, a Megyei Közgyűlés alelnöke
- **Dr. Molnár Zoltán** megyei aljegyző, irodavezető, Közgyűlési és Pénzügyi Iroda
- **Páldi Tamás Attila** irodavezető, Térségfejlesztési és Külügyi Iroda
- **Hubai Imre Csaba**, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Elnöke
- **Juhász Rita** osztályvezető, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Agrár- és Vidékfejlesztést Támogató Főosztály
- **Zsigmond Attila** megyei üzemeltetési és fenntartási osztályvezető, Magyar Közút Nonprofit Zrt. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Igazgatóság

Rózsa Endre Bertalan: mint a bizottság elnöke és alelnöke együttes távolléte miatt a legidősebb közgyűlési képviselő bizottsági tag tisztelettel köszönti a bizottság tagjait, a meghívott előadókat, az ülésen megjelenteket. Megállapítja a bizottság határozatképességét (6 fő), az ülést megnyitja. A meghívó szerinti napirendet tárgyalja meg a bizottság. Megkérdezi, hogy van-e a napirendhez egyéb javaslat?

Egyéb javaslat nem hangzik el.

Rózsa Endre Bertalan: szavazásra teszi fel a napirendi javaslatot.

A Tervezési és Monitoring Bizottság egyhangúlag, 6 igen szavazattal az alábbi határozatot hozza:

24/2022. (XI.30.) TMB számú határozat

a Tervezési és Monitoring Bizottság 2022. november 30-ai ülése napirendi pontjainak megállapításáról

1. Tájékoztató Jász-Nagykun-Szolnok megye mezőgazdaságának helyzetéről

Előadók:

- Hubai Imre Csaba, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Elnöke
- Juhász Rita osztályvezető, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Agrár- és Vidékfejlesztést Támogató Főosztály

2. Tájékoztató Jász-Nagykun-Szolnok megye állami közúthálózatának állapotáról és felújítási lehetőségeiről

Előadó: Kovács Péter igazgató, Magyar Közút Nonprofit Zrt. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Igazgatóság

3. Egyebek

Rózsa Endre Bertalan: A mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére Barabásné Forgács Editet javasolja. Szavazásra teszi fel a jegyzőkönyv-hitelesítő személyére tett javaslatát.

A Tervezési és Monitoring Bizottság egyhangúlag, 6 igen szavazattal támogatja Barabásné Forgács Edit jegyzőkönyv-hitelesítőnek történő megválasztását.

Napirendi pontok tárgyalása következik.

1. napirendi pont:

Tájékoztató Jász-Nagykun-Szolnok megye mezőgazdaságának helyzetéről

Előadók:

- Hubai Imre Csaba, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Elnöke
- Juhász Rita osztályvezető, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Agrár- és Vidékfejlesztést Támogató Főosztály

Rózsa Endre Bertalan: köszönti a napirendi pont előadóit. Érdeklődik, hogy a tájékoztatóhoz van-e szóbeli kiegészítés?

Hubai Imre Csaba: Szóbeli hozzászólásában kiemeli, hogy az agráriumban 2022-ben rendkívüli időjárási elemek domináltak, Jász-Nagykun-Szolnok megye is az aszálycentrumba tartozik bele. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Gazdakörök Szövetsége és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Jász-Nagykun-Szolnok Megyei szervezete egy helyzetértékelést végzett. A helyzetértékelés alapján 12 pontba szedték össze kérésüket, javaslatukat. Ez a 12 pont tartalmazza a problémákat, illetve azokra a megoldásokat, javaslatokat készítették el. Ezt az anyagot a megye országgyűlési képviselői megismerték, támogatják, továbbá Szalay Ferenc polgármester úr és a megyei önkormányzat vezetőinek segítségével eljuttatásra került miniszterelnök úrnak. Tájékoztatóként elmondja, hogy a 12 pont kérései megvalósultak. Ennek kapcsán elérték, hogy az országban az agráriumban az üzemanyag ársapkának

megfelelően 480 Ft-ért tudtak tankolni, így el tudtak végezni minden mezőgazdasági munkát, vetési támogatásként is felfogható. A hitelprolongálást meg tudták oldani, az anyagi terhek csökkentek. A vetésszerkezetbe megfelelőképpen tudták beilleszteni azokat a növénykultúrákat, amelyek a megyében alaposan felhasználhatóak. Az aszálykárral kapcsolatban minden probléma alsóhangon megoldódott, fenntartható a fejlődés az agráriumban. Problémaként említi az energiafelhasználást, főként üzemanyag-felhasználásban jelentkezik. Új helyzet alakult ki a megújuló erőforrások használatában, nagyon fontos az, hogy a gazdatársadalom megfelelően felkészüljön az új helyzetre. Energia és víztakarékos talajművelési rendszert kell bevezetni. Csökkent a műtrágya és növényvédőszer felhasználása, melyet jónak ítélt, mivel nem terhelődik a talaj, a határ. A gazdatársadalmak át kell állni egy olyan természetközeli gazdálkodási formára, amely egyrészt a környezeti terhelést, másrészt a költségeket is csökkenti. Keresni kell olyan technikai megoldásokat, amivel ellensúlyozni lehet ezek felhasználását, a természetközeli gazdálkodás irányába mozdul. November közepén elfogadta az Európai Unió az agráriumba benyújtott programunkat teljes mértékben. Ez az agrárium egy kedvező tendenciát jelent, amely fő lényege a támogatási rendszer, ami 2023-2027. között történik, a másik pedig a vidékfejlesztéssel kapcsolatos problémakör, melyet szintén elfogadott az Unió. Ha észszerűen, rendszerbe foglalva fogunk hozzá, a feltételei megvannak, akkor versenyhelyzetbe kerülünk. A versenyképességünket fenn tudjuk tartani, és fenntartható módon tudunk gazdálkodást folytatni, ehhez az kell, hogy a gazdákat képezzük tovább az új helyzetnek megfelelően. Népfőiskolai szinten próbálják a gazdákat képezni, információkhoz juttatni, megismertetik velük a 2023-2027-re vonatkozó technológiai elemeket, illetve a földalapú támogatással történő rendszereket, mely sokkal természetközelebbi rendszert jelent a mezőgazdaság szempontjából. Nagyon fontos az öntözés, az öntözésszervezés. Jász-Nagykun-Szolnok megyében itt folyik a Tisza, ez a legtisztább folyó Európában. Az öntözéses gazdaságoknál főként a zöldségtermelésre orientálódnak, akár szövetkezeti formában, a zöldség egészséges élelmiszer. Fontosnak tartja a piacszervezést, Magyarországon nagy hagyományai vannak a termelői piacoknak. Fontos, hogy minden településen legyen piac. A piac ösztönzi, hogy önellátóbb legyen a település, munkalehetőséget jelent, a gazdák termékei értékesíthetőek. Véleménye szerint Szolnokon is indokolt lenne egy másik piacon, termelői piacon elgondolkozni, ahol megfelelő minőségű termékekhez folyamatosan hozzájutnak a lakosok. Ebben kéri a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat segítségét, ha kapunk területet, akár a gazdakörök részére is szervezzük azt, hogy felépítünk egy piacot és megfelelő minőségű terméket tudunk biztosítani a lakosság számára. Ez vonatkozik a megye 78 településére is, hogy megvizsgáljuk, hol van ennek létjogosultsága a továbbiakban, azzal együtt, hogy nagyon sok helyen korszerűsítésre kerültek piacok, létesültek piacok, de további lehetőségek is kell legyenek az önellátás szempontjából. Ha lehetőséget biztosítunk, hogy egy piac eltart egy 50-60 fős gazdatársadalmat, tejelő tehenészetől a hús vágópont vonatkozásában, akkor ezzel sokat lehet könnyíteni a település megtartó képességén. A magyar agráriumban benne vannak ezek a lehetőségek, ezeket felszínre kell hozni, szervezni kell, ebben is kérjük a segítséget, mindenben partnerek vagyunk a kamara részéről. A programban benne vannak ezek a dolgok, ez egy új helyzet, de régebben ez bevált módszer volt, ezt szeretnénk megint feléleszteni, vonzóvá tudja tenni a települést is. Egy magasabb szinten lehetne az ellátást biztosítani, vonzóvá tenni a településeket. A megfelelő képzéssel, összefogásokkal minden településen partnerek vagyunk az önkormányzatokkal, a megyei önkormányzattal, azt szeretnénk elérni, hogy lassan, de biztosan tudjunk olyan dolgokat elérni, amiben tulajdonképpen a nemzetgazdaságban hasznossá tudjuk magunkat tenni.

Rózsa Endre Bertalan: megköszöni a szóbeli kiegészítést. Nagyon fontosnak tartja, hogy olyan javaslatok is elhangoztak, amelyek a pillanatnyi gazdasági helyzetben meglehetősen fontosak. Nem kíván kitérni a nemzetközi helyzetre esetleg csak olyan vonatkozásban, hogy bármerre járunk az Európai Unió országaiban, látjuk azt, hogy a saját termékeink piacának megteremtése intenzíven folyik. Nagyon fontos az, ami elhangzott Elnök úr részéről is, hogy ennek van hagyománya, ha van hagyománya, akkor csak fel kell éleszteni. Ezeket a feléléstéssel kapcsolatos dolgokat nyilván közös együttműködéssel meg lehet tenni. Ami a második piac kialakítására vonatkozik nyilván Szolnok várossal is felvesszük a kapcsolatot és erre vonatkozóan gondolom, hogy a jelenlévők is egyetértenek, ezeket a lépéseket a közeljövőben meg kell tenni. Megkérdezem osztályvezető asszonytól kíván-e kiegészítés tenni

Juhász Rita: Elmondja, hogy főosztályuk által összeállított részanyagot az agrár- és vidékfejlesztési támogatások alapján próbálták összeállítani. Átfogó képet próbáltak adni a közös agrárpolitika 1-2-es pillérét érintő támogatásokról. Egyrészt a normatív területi és állatalapú támogatásokról, valamint a vidékfejlesztési beruházásokról. Elmondható, hogy 2021-2022-ben átmeneti időszak volt, hiszen a jelentős problémát okozó aszályhelyzet az, ami egyéb intézkedéseknek, beavatkozásoknak a szükségességét idézte elő. A kifizetések természetesen ugyanúgy, mint eddig a korábbi szabályozás alapján meg tudtak történni azzal a kitételrel, hogy a következő pénzügyi ciklus forrásait használva. A vidékfejlesztési beruházásokat tekintve is folyamatosan megjelentek a különböző felhívások, pályázati lehetőségek, amelyek ebben az átmeneti időszakban is jelentős forráslekötést tudtak biztosítani. A 2014-2020-as ciklus esetében a beérkezett támogatási kérelmek száma 1700 körül volt, amely 56 milliárd forintos összeget kötött le, ebben a 2021-2022-es átmeneti időszakban a kérelmek száma 1200 körüli volt, a lekötött források az előző másfélszeresét érték el, 77 milliárd forintos lekötést eredményezett. A kérelmek ügyintézése folyamatban van. A beruházás, a forrásbevonás jelentős volt ebben az időszakban, a jelenlegi helyzet, mind a háborús, mind az aszályhelyzet kedvezőtlen tényezők, amelyek a kifizetések elhúzóását idézték elő. A jelenleg bent levő kifizetési kérelmek által lefoglalt források durván 5,8 milliárd forintnyi összeget tesznek ki. A 2023-as új ciklusban teljes szabályozási és új támogatási rendszer kerül bevezetésre, amelynek a stratégiai terv elfogadását követően a hazai szabályok kialakítása után – folyamatban van – felkészülés és a megfelelő alkalmazás minden támogatási rendszerben résztvevő számára hatalmas kihívást fog jelenteni. A következő időszak feladata az lesz, hogy felkészüljenek és biztosítsák a következő évi kérelmek beadásának megfelelő lehetőségét.

Rózsa Endre Bertalan: Kérdezi, hogy van-e kérdés, vélemény, észrevétel?

Bartus Gábor: Kérdezi, hogy az aszály, a klímaváltozás kapcsán elég sok hír van a médiában. Jász-Nagykun-Szolnok megyére jellemzően tervezik-e a gazdák, hogy új növénykultúrák, amiket eddig nem termeltek, azonban az időjárásnak jobban megfelelnek, van-e ilyenre törekvés, stratégia. Egyre jobban megjelennek a levendula ültetvények, melyek eddig nem voltak ennyire jellemzőek, olyan kultúrnövényekre, amelyekből élelmiszert lehet előállítani, van-e erre törekvés, hogy új fajok jelenjenek meg a mezőgazdaságban?

Répai Csabáné Tóth Rozália Ildikó: Köszönetét, hálóját fejezi ki a gazdák felé, az elmúlt időszakban és a covid idején is a gazdáktól kaptak a magyar emberek. A rengeteg segítséget, amelyet a hátrányos helyzetű embereknek lisztfelajánlással, illetve a gazdák egyéb segítségével tettek. Ez mindig meghatja, mint érző lelkű kertészmérnököt, másrészt mint a közösségért aggódó képviselőt. A magyar gazdatársadalom nagy múltra tekint vissza és a jó öreg gazdáktól a mai napig sokat lehet tanulni. A szakképzés és a főiskolai képzés beindítása nagyon fontos célkitűzés a gazdatársadalomnak. Kérdezi, fiatalodik-e a gazdatársadalom, van-e utánpótlás, ha igen, olyan szívvel-lélekkel dolgoznak-e a fiatalok, ahogy az idős gazdák tették?

Hubai Imre Csaba: A növény szortiment-váltás kapcsán elmondja, hogy a mediterrán hatás egyre jobban érződik a területen. Lengyelországban őszibarackot tudnak termesztetni. Magyarországon maradván az utóbbi időben a gazdatársak felismerték, hogy a zöldség-gyümölcs vonatkozásában a lehetőségek bővülnek, a gesztenye ültetvényeket feljebb lehet hozni Zalamegyéből, csak itt az öntözéses viszonyokat kell figyelembe venni. Szolnok megye nem kertész megye, de sokkal több kertészeti kultúra volt a régebbi időszakban. Szójjával kapcsolatban elmondja, 10-12 évvel ezelőtt szóba sem került, hagyományosan meg van a lehetősége a rizstermesztésnek, mandula is termesztendő. Vízhatszósító kultúra, minél melegebb van, annál jobb rizstermést lehet elérni. Inkább a kertészeti kultúrákat említi, de a szója olyan élelmezési cikk, ami komplett növényi fehérjét jelent és kiváltható az állati termékek felhasználása. A baromfi, a tojástermelés szintén kedvező, mivel fűtést igényel, termálvizekben gazdag területen lehet alkalmazni, a vizet is jelenti, mellékanyaga a gáz, amivel erőművet lehet alkalmazni, ezáltal komplett rendszert lehet alkalmazni, a növényházban zöldségtermesztés, mellékágában baromfitermesztésben előbbre lehet jutni. Vannak lehetőségek bőven, kimondottan délről feljövő kultúrával különösebben nem foglalkoztak. A megyében a szántók jelentős része még gabona, ez a gabona azt is jelenti, hogy mindenképpen fel kell hagyni, hogy ekkora mértékű legyen, csak, ami a vetésszerkezetbe szükséges. Ukrajnában gabona, napraforgó, kukorica vonatkozásában tömegtermelésben nem vagyunk versenyképesek, minőségben, vetőmagelőállításban, szakmai háttérben sokkal jobbak vagyunk. Arra kell törekedni, hogy kis területen, nagy értéket állítsunk elő. Arra kell törekedni, hogy egy gazda ne csak egy lábbon álljon, ne csak gabonát, hanem valami exportképes növényt is termeljen, esetleg kiegészítve állattartással. Nagyon felkészültek a fiataljaink, a legmodernebb technikát tudják adaptálni, pillanatok alatt tudnak döntést hozni, analizálni. Szakmailag az élvonalban vannak, bárhol megállják a helyüket. A világ sok pontján növényorvosi szakértőként megfordulva, mindig az jött ki, hogy a magyar szakemberek sokkal képzetebbek, felkészültebbek. A tudás hatalom, a fiatalok erre nagyon alkalmasak, lehetőséget kell biztosítani számukra. A támogatási rendszerben kiemelten szerepelnek a fiatalok. Szolnok megyében kertészeti vonatkozásban minden megvan ahhoz, hogy magasabb szinten megvalósítsuk ezt. A végcél szempontjából a hozzáadott érték növekszik, vidékfejlesztési szempontból a feldolgozottsági szintet kell növelni. Azért jó, hogy itt a megyei önkormányzatnál beszélünk erről, mert szoros együttműködésben akarunk lenni azért, hogy a vidékfejlesztésben fel tudjunk magasabb szintre emelkedni és kedvező feltételeket tudunk teremteni összefogással.

Rózsa Endre Bertalan: Megköszöni a tájékoztató elkészítését, a részletes szóbeli kiegészítést, további jó munkát kíván.

További észrevétel, hozzászólás nem hangzik el. Szavazásra teszi fel a tájékoztatót.

A Tervezési és Monitoring Bizottság egyhangúlag, 6 igen szavazattal az alábbi határozatot hozza:

25/2022. (XI.30.) TMB számú határozat
Jász-Nagykun-Szolnok megye mezőgazdaságának helyzetéről

A Tervezési és Monitoring Bizottság támogatja a tájékoztató és a határozati javaslat Megyei Közgyűlés elé terjesztését és elfogadását.

2. napirendi pont:

Tájékoztató Jász-Nagykun-Szolnok megye állami közúthálózatának állapotáról és felújítási lehetőségeiről

Előadó: Kovács Péter igazgató, Magyar Közút Nonprofit Zrt. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Igazgatóság

Rózsa Endre Bertalan: köszönti Zsigmond Attila megyei üzemeltetési és fenntartási osztályvezető urat. Érdeklődik, hogy a tájékoztatóhoz van-e szóbeli kiegészítés?

Zsigmond Attila nem tesz szóbeli kiegészítést.

Rózsa Endre Bertalan: megkérdezi, hogy van-e kérdés, vélemény, észrevétel?

Hozzászólás nem hangzik el.

Rózsa Endre Bertalan: megköszöni a tájékoztató elkészítését, további jó munkát kíván. Ezt követően szavazásra teszi fel a tájékoztatót.

A Tervezési és Monitoring Bizottság egyhangúlag, 6 igen szavazattal az alábbi határozatot hozza:

26/2022. (XI.30.) TMB számú határozat
Jász-Nagykun-Szolnok megye állami közúthálózatának állapotáról és felújítási lehetőségeiről

A Tervezési és Monitoring Bizottság támogatja a tájékoztató és a határozati javaslat Megyei Közgyűlés elé terjesztését és elfogadását.

3. napirendi pont

Egyebek

Rózsa Endre Bertalan: megkérdezi, hogy van-e egyéb, közérdekű bejelentés?

Egyéb bejelentés nem hangzik el.

Rózsa Endre Bertalan megköszöni a Tervezési és Monitoring Bizottság munkáját. A bizottság ülését bezárja.

K.m.f.

Rózsa Endre Bertalan
Tervezési és Monitoring Bizottság
tagja

Barabásné Forgács Edit
Tervezési és Monitoring Bizottság
tagja